

Cuprins

REFLECȚII ASUPRA UNEI MONOGRAFII DE REFERINȚĂ ÎN DOMENIUL DREPTULUI INTERNAȚIONAL PRIVAT	5
ÎNDEMN LA LECTURĂ DIN PARTEA AUTORILOR	9
CAPITOLUL I	
ROLUL ȘI IMPORTANȚA DREPTULUI INTERNAȚIONAL PRIVAT ÎN EPOCA CONTEMPORANĂ.....	15
1. Dinamica societății internaționale contemporane și transformările asupra dreptului internațional privat.....	15
1.1. Impactul globalizării asupra dreptului internațional privat.....	15
1.2. Evoluția codificării dreptului internațional privat în România.....	18
2. Tendințele contemporane de uniformizare a dreptului internațional privat. Avantajele simplificării dreptului internațional privat.....	23
2.1. Preocupările contemporane de unificare a dreptului internațional privat.....	23
2.1.1. Rolul Conferinței de la Haga privind codificarea dreptului internațional privat	23
2.1.2. Rolul Consiliului Europei privind codificarea dreptului internațional privat	26
2.1.3. Preocupările ONU privind adoptarea unor reglementări de drept internațional privat.....	27
2.2. Simplificarea dreptului internațional privat în cadrul Uniunii Europene	27
2.2.1. Dispozițiile Tratatului de la Lisabona privind cooperarea judiciară în materie civilă	30
2.2.2. Dreptul derivat al Uniunii Europene privind cooperarea judiciară în materie civilă	31
3. Forța juridică a reglementărilor internaționale	35
3.1. Modalitățile de aplicare a normelor dreptului internațional public în ordinea juridică națională.....	35
3.1.1. Rolul dreptului internațional public în societatea contemporană.....	35

3.1.2. Dispozițiile constituționale privind dreptul internațional	36
3.1.3..Modalitățile de receptare a dreptului internațional public în ordinea juridică internă din România	37
3.2. Modalitatea de aplicare a reglementărilor Uniunii Europene în ordinea juridică națională.....	41
3.2.1. Principiul aplicabilității directe.....	42
3.2.2. Primordialitatea dreptului Uniunii Europene	44
4. Procesul civil internațional și trăsăturile sale caracteristice	46

CAPITOLUL II

COMPETENȚA ÎN DREPTUL INTERNAȚIONAL PRIVAT ROMÂN

REGULI SPECIALE CONFORM DREPTULUI UNIUNII EUROPENE.....	49
1. Aspecte generale privind conflictele jurisdicționale.....	49
2. Determinarea competenței jurisdicționale prin dispozițiile Codului de procedură civilă	52
2.1. Dispozițiile generale de determinare a instanței competente	52
2.1.1. Criterii de determinare a competenței jurisdicționale	52
2.1.2. Reglementări privind competența internă a instanței române.....	55
2.2. Dispoziții speciale de competență internațională a instanțelor române	56
2.2.1. Competența exclusivă a instanțelor române	56
2.2.2. Competența preferențială a instanțelor române (art. 1.081)	57
2.3. Imunitatea de jurisdicție.....	58
3. Determinarea competenței prin dreptul derivat ale Uniunii Europene în anumite domenii	59
3.1. Calificarea noțiunii de „instanță judecătorească”	59
3.2. Determinarea competenței în cazul hotărârilor pronunțate în materie civilă și comercială.....	64
3.2.1. Evoluția reglementării în materie	64
3.2.2. Dispoziții generale privind determinarea competenței (art. 4-7).....	67
2.2.3.Competențe speciale (art. 7-9)	69
3.2.4. Competența judiciară în materie de asigurări (art. 10-16)	71
3.2.6. Competența în materia contractelor individuale de muncă (art. 20-23)	73

3.2.7. Competența exclusivă (art. 24).....	74
3.2.8. Aspecte procedurale.....	75
3.3. Determinarea competenței în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești.....	78
3.3.1. Evoluția reglementărilor și relația dintre acestea.....	78
3.3.2. Domeniul de aplicare al Regulamentului (UE) 2019/1111 și definiții.....	81
3.3.3. Relația regulamentului cu alte instrumente juridice.....	82
3.3.4. Determinarea competenței în materie de divorț, separare de corp și anulare a căsătoriei.....	83
3.3.5. Determinarea competenței în materie de răspundere părintească.....	84
3.3.6. Aspecte procedurale privind determinarea competenței.....	89
3.4. Competență jurisdicțională în materia obligațiilor de întreținere.....	91
3.4.1. Evoluția reglementărilor în material obligațiilor de întreținere.....	91
3.4.2. Temei juridic. Structura și obiectul Regulamentului nr. 4/2009.....	92
3.4.3. Reguli privind determinarea competenței.....	94
3.4.4. Aspecte procedurale privind stabilirea competenței.....	97
3.5. Competența jurisdicțională în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat european de moștenitor.....	99
3.5.1. Temei juridic. Domeniul de aplicare.....	99
3.5.2. Delimitări conceptuale.....	104
3.5.3. Norme de determinare a competenței instanței.....	105
3.5.4. Aspecte procedurale privind determinarea competenței.....	108
3.6. Competența jurisdicțională privind procedurile de insolvență.....	110
3.6.1. Evoluția reglementării.....	110
3.6.2. Domeniul de aplicare al Regulamentului 848/2015.....	110
3.6.3. Competența jurisdicțională.....	111

CAPITOLUL III

LEGEA APLICABILĂ ÎN PROCESELE CU ELEMENT DE EXTRANEITATE.....	115
1. Regula generală a aplicării legii forului.....	115
2. Excepții de la aplicarea legii forului.....	116
2.1. Calitatea procesuală.....	116

2.2. Calificarea pretenției	117
2.3. Legea aplicabilă capacității procesuale	118
2.4. Drepturile procesuale ale străinului.....	118
2.5. Regimul probelor	120

CAPITOLUL IV

EFECTELE HOTĂRÂRILOR PRONUNȚATE ÎN STATELE MEMBRE ALE

UNIUNII EUROPENE.....

1. Noțiuni introductive	123
1.1. Temei juridic	123
1.2. Calificarea unor noțiuni.....	125
2. Eficacitatea hotărârilor judecătorești străine conform regulilor generale cuprinse în Codul de procedură civilă.....	126
2.1. Recunoașterea hotărârilor	127
2.1.1. Noțiunea de recunoaștere.....	127
2.1.2. Recunoașterea de drept.....	127
2.1.3. Recunoașterea judecătorească	128
2.2. Executarea hotărârilor judecătorești străine	131
2.2.1. Noțiunea exequatur-ului	131
2.2.2. Condițiile obținerii exequatur-ului	132
2.2.3. Procedura exequatur-ului.....	133
3. Eficacitatea unor hotărâri judecătorești pronunțate în state membre ale Uniunii Europene în anumite domenii.....	134
3.1. Eficacitatea hotărârilor în materie civilă și comercială.....	134
3.1.1. Calificarea juridică a unor termeni	134
3.1.2. Dispoziții privind recunoașterea	135
3.1.3. Dispoziții privind executarea	136
3.2. Eficacitatea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești	139
3.2.1. Recunoașterea hotărârilor judecătorești.....	139
3.2.1. Executarea hotărârilor judecătorești.....	140
3.2.2. Refuzul recunoașterii și al executării	140
3.3.3. Recunoașterea și executarea anumitor hotărâri privilegiate	141
3.3. Eficacitatea hotărârilor judecătorești în materia obligației de întreținere.....	142
3.3.1. Domeniul de aplicare	143
3.3.2. Hotărâri pronunțate într-un stat membru care are obligații în temeiul Protocolului de la Haga din 2007	143

3.3.3. Hotărâri pronunțate într-un stat membru care nu are obligații în temeiul Protocolului de la Haga din 2007	145
3.4. Eficacitatea hotărârilor judecătorești în materia insolvenței	147
4. Regimul juridic aplicabil titlului executoriu european pentru creanțele necontestate.....	148
4.1. Contextul adoptării regulamentului.....	148
4.2. Obiectul și domeniul de aplicare a regulamentului.....	149
4.3. Condițiile creanței necontestate	149
4.4. Procedura de certificare a titlului executoriu european	151
4.4.1. Condițiile de certificare ale titlului executoriu european	151
4.4.2. Etapele procedurale ale certificării.....	152
4.5. Punerea în executare a titlului.....	154
4.5.1. Eliminarea procedurii de exequatur	154
4.5.2. Procedura de executare.....	155
5. Tranzacțiile judiciare și puterea doveditoare a hotărârilor judecătorești străine.....	157
5.1. Dispoziții generale cuprinse în Codul de procedură civilă.....	157
5.2. Dispoziții speciale cuprinse în instrumente juridice ale Uniunii Europene	158
5.2.1. Regulamentul 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială	158
5.2.2. Regulamentul nr. 4/2009 al Consiliului din 18 decembrie 2008 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere.....	158
5.2.3. Regulamentul (CE) 805/2004 din 21 aprilie 2004 privind crearea unui titlu executoriu european pentru creanțele necontestate	158

CAPITOLUL V

COOPERAREA JUDICIARĂ ÎN MATERIE CIVILĂ ȘI COMERCIALĂ ÎN CADRUL UNIUNII EUROPENE.....	161
1. Rețeaua Judiciară europeană în materie civilă și comercială.....	161
2. Cooperarea între instanțele țărilor UE în domeniul obținerii de probe în materie civilă sau comercială.....	164

3. Transmiterea între statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare	166
4. Aspecte reglementate în Legea nr. 189/2003 privind asistența judiciară internațională în materie civilă și comercială	168
4.1. Obiectul și domeniul de aplicare a legii.....	168
4.2. Comunicare de acte judiciare și extrajudiciare în și din străinătate	169
4.3. Comisiile rogatorii internaționale	172
4.4. Informații asupra dreptului străin	176
4.5. Dispoziții privind asistența judiciară dintre România și statele membre ale Uniunii Europene.....	177
5. Cadrul juridic european privind asigurarea accesului la justiție în materie civilă și comercială	178

CAPITOLUL VI

ARBITRAJUL DE DREPT INTERNAȚIONAL PRIVAT	181
1. Noțiuni generale.....	181
1.1. Noțiuni	181
1.2. Felurile arbitrajului.....	181
2. Procesul arbitral internațional	184
2.1. Calificarea și domeniul de aplicare.....	184
2.2. Obiectul arbitrajului – Arbitrabilitatea.....	184
2.3. Convenția arbitrală.....	185
2.4. Tribunalul arbitral.....	186
2.5. Aspecte procedurale	187
3. Efectele sentințelor arbitrale străine.....	189
3.1. Calificarea	189
3.2. Eficacitatea.....	190
3.3. Aspecte procedurale	191
3.4. Motivele de refuz al recunoașterii sau executării.....	192
4. Reglementarea medierii în Uniunea Europeană.....	193

CAPITOLUL VII

PROCEDURI JUDICIARE APLICABILE ÎN CADRUL CONSILIULUI EUROPEI.....	197
1. Cadrul juridic privind informarea asupra dreptului străin.....	197
1.1. Domeniul de aplicare a convenției	197
1.2. Autoritățile competente implicate în derularea procedurii.....	198
1.3. Conținutul cererii și răspunsului.....	200

2. Proceduri aplicabile în fața Curții Europene a Drepturilor Omului.....	201
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ.....	209
LEGISLAȚIE RELEVANTĂ	
1. CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ (EXTRAS)	213
2. LEGISLAȚIE EUROPEANĂ COMENTATĂ ÎN CUPRINSUL LUCRĂRII	234